

kultúra - tér használat - építészeti terek

Giap Thi Minh Trang

BME-DLA, 2015. október. 27.

témavezető: Major György DLA

konzulens: Kerékgyártó Béla PhD

Tézis

Az emberek egymással való kapcsolata, az egymáshoz való viszonya kultúránként eltérő. Ami az egyik népnek teljesen normális és elfogadott, megeshet, hogy egy másik kultúrában egyáltalán nem elfogadható sőt sértő viselkedési módnak nyilvánul. Ezek az eltérések sok esetben félre értésekhez vagy személyes de akár politikai konfliktusokhoz vezethetnek.

Az embereknek a térhez való kapcsolata sok minden meghatározhatja. Így - ahogy az emberek az egymáshoz való viszonyát kultúránként eltérő - az ember térérzékelését, térigényét vagy annak használatát is meghatározhatja, hogy az ember melyik kultúrában nevelkedet.

Miért fontos ez a téma?

Ha az építészek által létrehozott terek nem felelnek meg a használói térszükségleteinek, nem fogják jól érezni magukat az adott helységben. Ekkor két eset állhat elő. Az egyik az hogyha megtehetik nem fogják használni azt a helységet. Ez igen nagy gondot okoz például azoknál az épületek esetében ahol a használók eldönthetik használják-e vagy nem használják azaz tetszik-e az épület terei vagy nem (pl. étteremek, kávézók, áruházak vagy lakás vásárlás ...). A másik helyzet amikor az emberek kénytelenek azt a helységet használni (pl. munkahelyi iroda, iskola...), ekkor nagy valószínűséggel idővel vagy megszokják vagy fokozatosan egyre gyűlemlő feszültség keletkezik a használókban, mely stresszhez de akár aggreszívításhoz is vezethet.

Ezért tartom nagyon fontosnak, hogy az építészek a tervezés folyamatában vegyék figyelembe az emberek térhasználati igényeit. Ennek megismeréséhez azonban nem elegendő az ember testet mint mértani egységet figyelembe venni, és tömegként kielégíteni szükségleteit. Elengedhetetlenek tartom, hogy az építészek, várostervezők tisztába legyenek a használók térérzékelésével, mely különböző érzékszerveink nyújtanak számunkra. Azt gondolhanánk mi sem egyszerűbb ennél, hiszen ugyanazok az érzékszervei vannak az embereknek, de érzékelésünk, 'használatunk' merőben eltérnek a különböző kultúrákban. Az eltérésnek sok oka lehet, például a szokás, a hagyomány, a vallás, de adódhatnak a lakókörnyezetől, az élőhely klímájától...stb.

Célkitűzés

A kutatásom célja, hogy a kultúra különbségeken belül az emberek eltérő térigényleteiből és térhasználatiból adódó szituációkat vizsgáljam és hogy ezekből az viselkedési különbségekből milyen eltérő építészeti kialakítás szükséges az különböző kultúrájú emberek számára. A tanulmány keretében arra szeretném felhívni a figyelmet, hogy a globalizálás ellenére igen is megmaradtak a kultúrából adódó különbségek, mely továbbra is erősen hat az építészetre.

Ha állításom beigazolódik a felvett témát az építészet oktatásban is felhasználható lehetne egy tantárgy keretében. A hallgatókat már egyetemi éveik alatt is megismertethetjük azzal a gondolattal, hogy nem egy fajta tervezési norma létezik, hogy az építészet nemcsak előre megadott program szerint, egy szabvány rendszer adathalmazból tervezendő és nemcsak tömeg-tér formálás a lényeg. Hiszen az épületeket, a tereket bizonyos emberek fogják használni akiknek valamilyen szinten kódolt térhasználati igényeik vannak.

Olvasmány:

Edward T. Hall - Rejtett dimenziók, Gondolat -1966

Nguyen Luu Lan Anh - Fülöp Mária: Kultúra és pszichológia

Hermann Hertzberger_ Lessons for Students in Architecture (1-3), 010 Publishers - 1998-2000